

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

RAPORTI RREGULLATIV

Përcaktimi i të Hyrave Maksimale të Lejuara për Ngrohtoren e Qytetit Gjakova SH.A.
Sezoni i Ngrohjes 2024/2025
/draft për konsultim publik/

Prishtinë, tetor 2024

PËRMBAJTJA

1	Hyrje.....	3
2	Parimet dhe Formulimi i Metodologjisë Tarifore	4
3	Përcaktimi i të Hyrave të Lejuara.....	6
3.1	Vlerësimi dhe përcaktimi i kostove operative të lejuara	7
3.2	Përcaktimi i Bazës së Rregulluar të Aseteve (RAB).....	13
3.2.1	Përcaktimi i Aseteve Ekzistuese	14
3.2.2	Përcaktimi i Investimeve të reja të lejuara.....	14
3.2.3	Përcaktimi i Kapitalit Punues.....	14
3.2.4	Tjetërsimet	14
3.3	Vlerësimi dhe Përcaktimi i Zhvlerësimit Vjetor për sezonin 2024/2025.....	16
3.4	Përcaktimi i Kthimit të Lejuar në RAB (Fitimi i Lejuar)	16
3.5	Përcaktimi i Kostos së Humbjeve në Rrjet.....	19
3.6	Përshtatja (Akhustimi).....	19
3.7	Llogaritja e të Hyrave të Lejuara - Përmbledhje.....	20
4	Bilanci i Energjisë Termike	20

Figurat

Figura 1: Skema e llogaritjes së të hyrave të lejuara.....	5
Figura 2: Paraqitja skematike e kostove operacionale të propozuara nga NQ Gjakova dhe të lejuara nga ZRRE-ja për sezonin e ngrohjes 2024/2025.....	8

Tabelat

Tabela 1: Kostot e paraqitura nga ana e NQ Gjakova SH.A., dhe ato të lejuara nga ZRRE (Në €).....	8
Tabela 2: RAB dhe komponentët e tij - NQ GJAKOVA sezoni i ngrohjes 2024/2025	155
Tabela 3: RABf dhe komponentët e tij - NQ GJAKOVA sezoni i ngrohjes 2024/2025	155
Tabela 4: Kthimi i Lejuar (Profiti i Lejuar) në RABf për sezonin e ngrohjes 2024/2025	19
Tabela 5: Të Hyrat e lejuara për NQ GJAKOVA sezoni i ngrohjes 2024/2025	20
Tabela 6: Përmbledhje e Bilancit të energjisë termike	211

1 Hyrje

Në pajtim me legjislacionin primar – nenet 47 dhe 48 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE) është përgjegjëse për përcaktimin e metodologjisë së tarifave dhe aprovimin e tarifave në sektorin e rregulluar të energjisë; këtu janë një sërë parimesh të gjera, siç janë parimet e mos-diskriminimit dhe arsyeshmërisë me të cilat ndërmarrjet e energjisë do të mund t'i rikthenin të gjitha kostot e arsyeshme përfshirë edhe kthimin e arsyeshëm në investimet e tyre. Gjithashtu nenet 18 dhe 19 të Ligjit për Energjinë Termike përcaktojnë se Furnizuesi me obligimin e shërbimit publik, kryen furnizimin me energji termike me tarifa të rregulluara.

Përderisa sektori i energjisë termike në transportimin dhe shpërndarjen e energjisë termike klasifikohet si monopol i natyrshëm, dhe për arsye se gjithashtu në gjenerim dhe furnizim ende nuk ekziston konkurrenca, atëherë tarifat e ngrohjes qendrore, që i përmbajnë të gjitha komponentët e lartpërmendura, i nënshtrohen përcaktimit - miratimit nga ZRRE-ja.

Brenda kompetencave dhe obligimeve të veta ligjore, Zyra e Rregullatorit për Energji ka nxjerrë Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike. Rregulla përcakton procedurat për dorëzimin, shqyrtimin e aplikacionit tarifor dhe aprovimin e tarifave, si dhe Metodologjinë për llogaritjen e të hyrave të lejuara dhe tarifave.

Për përcaktimin e të hyrave të lejuara për sezonin e ngrohjes 2024/2025 janë marrë parasysht si vijon:

- Informatat e dhëna nga NQ Gjakova në aplikacionin e tyre tarifor për sezonin e ngrohjes 2024/2025;
- Informatat tjera nga NQ Gjakova në kuadër të raportimeve rregullative për sezonet e kaluara. Lidhur me këtë duhet theksuar se të dhënat historike për NQ Gjakovën janë të mangëta për arsye të ndërrimit të teknologjisë së prodhimit të energjisë termike – konkretisht ngrohtorja e re me biomasë ka filluar operimin e rregullt në vitin 2021. Gjithashtu duhet përmendur se raportimet e tyre rregullative janë jo-të plota dhe me mjaft pasaktësi.

Ecuria e procesit të shqyrtimit tarifor:

- **Me 31 maj 2024** – ZRRE ka lëshuar shkresën për njoftimin e fillimit të shqyrtimit të tarifave për NQ Gjakova për sezonin 2024/2025; kjo është pasuar me kërkesën e ZRRE-së për të dhëna dhe informata dërguar me 5 qershor 2024, ku janë përshkruar detajisht të dhënat dhe informatat që NQ Gjakova duhet dorëzuar për shqyrtimin tarifor, si dhe Planin dhe Orarin;
- **Me 4 korrik 2024** – NQ Gjakova përmes e-mailit ka dorëzuar aplikacionin tarifor për sezonin 2024/2025 me disa nga të dhënat dhe informatat e kërkuara për shqyrtim tarifor;
- **Me 2 gusht 2024** – Pas analizimit dhe vlerësimit të të dhënave dhe informatave të dorëzuara nga NQ Gjakova, ZRRE ka dërguar komentet me shkrim, ku janë specifikuar kërkesat për korrigjim, përmirësim dhe plotësim të aplikacionit fillestarë;
- **Me 13 gusht 2024** – NQ Gjakova ka ri-dorëzuar aplikacionin me disa nga korrigjimet, përmirësimet dhe plotësimet e kërkuara në komentet e ZRRE-së, si dhe përgjigjet në komentet e ZRRE-së.

2 Parimet dhe Formulimi i Metodologjisë Tarifore

Për përcaktimin e të Hyrave të lejuara dhe të tarifave të energjisë termike për sezonin 2024/2025 është zbatuar Metodologjia e përcaktuar në Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike.

Parimet

Parim bazë i kësaj metodologjie është se tarifat për ndërmarrjet që ofrojnë shërbime publike duhet të mbulojnë të gjitha kostot e arsyeshme - operative dhe kapitale, kështu që në njërin anë konsumatorët nuk do të duhej të paguajnë më tepër se sa kostoja e shkaktuar për ofrimin e shërbimeve, ndërsa në anën tjetër ndërmarrja e shërbimeve publike duhet të mbulojë të gjitha kostot e arsyetuara plus një normë të arsyeshme të kthimit në investimet kapitale. Çmimi final i shërbimit zakonisht përcaktohet për të përfshirë të gjitha kostot operative të ndërmarrjeve që ofrojnë shërbime publike, d.m.th., të mbulojë koston e prodhimit, shpërndarjes dhe furnizimit (operimi dhe mirëmbajtja, lënda djegëse, pagat, kostot e humbjeve në rrjet, shpenzimet e përbashkëta dhe administrative, etj.) plus një kthim të arsyeshëm në investimet që janë dedikuar ofrimit të shërbimit publik.

Duke qenë se në disa raste rregullimi i tillë nuk nxit ndërmarrjet për të ngritur efikasitetin operativ dhe të stimuloj kursimin e shpenzimeve, përkundrazi mund të nxisin mbi-investime në asete dhe gjithashtu, dhe duke marrë parasysh obligimin e Rregullatorit për të mbrojtur konsumatorët, kërkohet që ndërmarrjet jo vetëm të dëshmojnë “shpenzimet e arsyeshme” të deklaruara, por edhe të tregojnë një rritje të efikasitetit operativ dhe të kostove. Masat e tilla krijojnë bazë për bashkërendimin në fillim të shqyrtimit tarifor, në të cilën Rregullatori shpërblen apo ndëshkon ndërmarrjen për rritjen apo rënien e efikasitetit dhe kontrollit të kostos.

Formulimi

Me qëllim të llogaritjes së të Hyrave të lejuara dhe llogaritjes përfundimtare të tarifave, në Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike (shtojcat 1,2,3, dhe 6) është dhënë në detaje formulimi i Metodologjisë tarifore. Megjithatë, për arsye konsistence, formulimi do të paraqitet shkurtimisht edhe në këtë raport.

Skematikisht, Metodologjia tarifore mund të tregohet si më poshtë. Kostot të cilat ndërmarrja duhet t'i mbulojë përbëhen nga kostot operative, nga zhvlerësimi që paraqet mundësinë që ndërmarrja të zëvendësoj asetet e veta, koston e humbjeve të rrjetit dhe kthimin në Bazën e Rregulluar të Aseteve (RAB), e cila në fakt paraqet fitimin për ndërmarrjen.

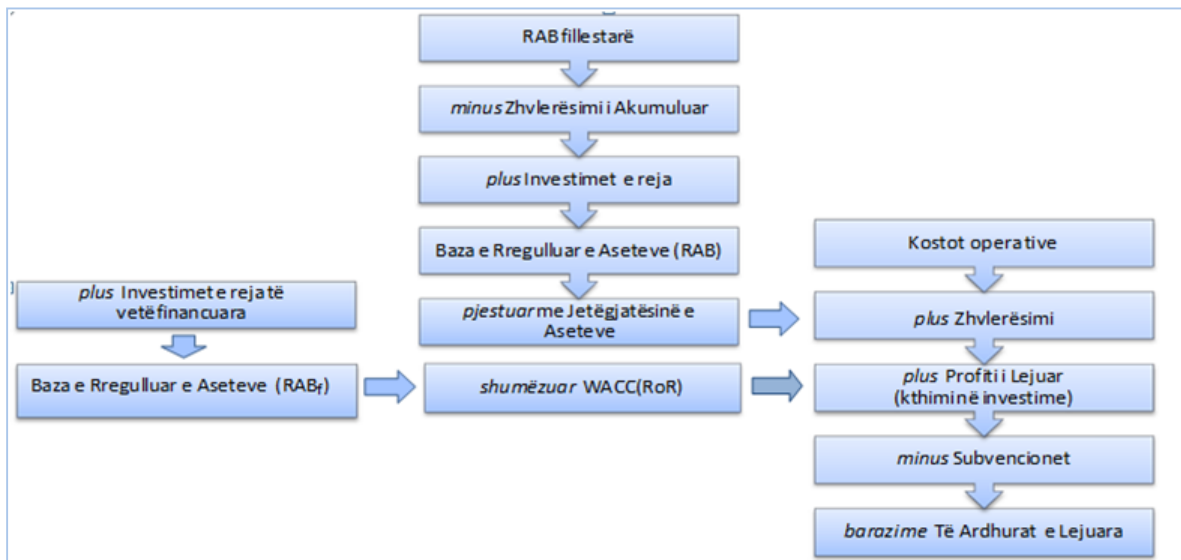

Figura 1: Skema e llogaritjes së të hyrave të lejuara

Formulat bazë të rregullimit:

Të hyrat e lejuara janë llogaritur sipas formulës:

$$\mathbf{MAR = OPM + DEP + RTN + LOS + ADJ}$$

Ku:

- MAR** Të Hyrat e lejuara maksimale;
- OPM** Kostot e lejuara të operimit dhe mirëmbajtjes;
- DEP** Zhvlerësimi vjetor i lejuar;
- RTN** Kthimi i lejuar në asete;
- LOS** Kostoja e humbjeve në rrjet;
- ADJ** Përshtatja (axhustimi) i të hyrave.

Të Hyrat e lejuara paraqesin koston vjetore të kompanisë, e që përmbajnë: i) koston operative, të cilat janë të “arsyetuara”; ii) zhvlerësimin vjetor; iii) Koston e humbjeve në rrjet; dhe iv) kthimin e lejuar në Bazën e Rregulluar të Aseteve (RAB).

Kostot operative përbehen nga pjesa fikse dhe ajo variabile, e formuluar si vijon:

$$\mathbf{OC = OC_f + OC_v}$$

Kostot operative paraqesin koston totale të arsyeshme të parashikuara për një vit, e që këtu hyjnë: i) koston për lëndë djegëse, koston e blerjes së energjisë termike dhe koston tjera si energjia elektrike, kemikalet për trajtimin e ujit, pjesët rezervë; ii) koston tjera operative të sistemit, riparimet dhe mirëmbajtja; dhe iii) koston e personelit dhe koston e përbashkëta. Kostot operative të lejuara nuk përfshijnë: i) subvencionet; ii) koston e refuzuara nga autoritetet tatimore, dhe koston e ndarjes së rezervave apo shpërndarjes së tyre; dhe iii) pagesat e qirasë për mjetet që nuk janë të shënuara në llogari-mbajtjen, shpenzimet financiare apo shpenzimet tjera te pa arsyetuar.

Baza e Rregulluar e Aseteve është llogaritur sipas formulës:

$$RAB_n^{p\text{ërf.}} = RAB_n^{fill.} + INV_n + WC_n - DEP_{n-1} - DIS_{n-1}$$

Baza e Rregulluar e Aseteve (RAB) paraqet asetet e ndërmarrjes të konsideruara për përdorim dhe të dobishme për ofrimin e shërbimit publik, e të cilat përfshijnë: i) Bazën e Rregulluar të Aseteve fillestar ($RAB_n^{fill.}$) që faktikisht paraqet RAB-in përfundimtarë të realizuar në sezonin paraprak 2023/24 (n-1); ii) investimet e reja kur janë të planifikuara dhe të aprovuara nga Rregullatori (INV_n); iii) kapitali i mjaftueshëm punues për kompaninë që të kryejë aktivitetet e saj (WC_n); Zhvlerësimin e asetëve të realizuar në sezonin paraprak 2023/24 (n-1) (DEP_{n-1}) dhe iv) Asetet e tjetërsuara (DIS_{n-1}).

ZRRE-ja, si Normë të Kthimit, ka marrë vlerën e WACC-ut (Mesatares së ponderuar të kostos së kapitalit). WACC (%) është shuma e mesatares së ponderuar të kostos së ekuitetit dhe kostos së borxhit, dhe është llogaritur sipas formulës:

$$WACC = [(D/V) * k_d] + [(E/V) * k_e]$$

Ku:

D/V -	Pjesa e borxhit nga baza totale e kapitalit
E/V -	Pjesa e ekuitetit nga baza totale e kapitalit
V -	Baza totale e kapitalit, e cila është i gjithë ekuiteti dhe borxhi
k_d -	Kostoja e borxhit
k_e -	Kostoja e Ekuitetit

3 Përcaktimi i të Hyrave të Lejuara

Për përcaktimin e të Hyrave të lejuara të NQ Gjakova SH.A. për sezonin 2024/2025, në pajtim Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike, ZRRE ka ndërmarrë si vijon:

- 1) Vlerësimin dhe përcaktimin e kostove operative të lejuara;
- 2) Vlerësimin dhe përcaktimin e zhvlerësimit;
- 3) Përcaktimin e Kthimit të lejuar në RAB (kthimit në investime), i cili përfshin:
 - a) përcaktimin e RAB-it – vlerësimi dhe aprovimi i asetëve të kompanisë, verifikimi dhe aprovimi i investimeve të planifikuara dhe kapitalit punues; dhe
 - b) llogaritjen e Normës së kthimit të lejuar (RoR)/ WACC;
- 4) Vlerësimin dhe përcaktimin e kostos së lejuar për humbjet në rrjet.

Në përcaktimin e të Hyrave të lejuara, ZRRE ka marrë parasysh sa vijon:

- Informatat e ofruara nga NQ Gjakova në aplikacionin e tij për tarifën për sezonin e ngrohjes 2024/2025 – të dhënat rreth të ardhurave të parashikuara nga shitja e ngrohjes dhe nga shërbimet e tjera të ndërlidhura, kostot e parashikuara totale, asetet dhe investimet e planifikuara, prodhimin dhe furnizimin e parashikuar të ngrohjes, si dhe sipërfaqen ngrohëse të parashikuar;
- Informatat që ZRRE i ka siguruar nga raportimet rregullative të sezoneve / viteve të kaluara.

Duke e ditur se informatat e parashikuara janë thelbësore për përcaktimin e të Hyrave të lejuara, këto do të duhej të ishin të besueshme dhe reale. Përgjithësisht, në parashikimin / planifikimin e biznesit do të duhej të aplikohet qasje reale e përcjellur me vlerësim të hollësishëm të faktorëve të shumtë që ndikojnë në biznes; p.sh., vlerësimi i tregut dhe parashikimi i zgjerimit të bazës së konsumatorëve, vlerësimi i prodhimit / mundësitë e furnizimit dhe mundësitë financiare të kompanisë. Natyrisht,

parashikimi/planifikimi i drejtë duhet të bazohet në të dhënat që kompania i ka realizuar në të kaluarën gjatë një periudhe të caktuar.

Duhet cekur këtu se, aplikacioni tariforë preliminarë i NQ Gjakova ka qenë jo i plotë me mjaft mangësi, si dhe gjithashtu në disa nga të dhënat dhe informatat që ka përmbajtur aplikacioni janë vërejtur pasaktësi, mos-përputhje dhe jo-konsistencë; Pas komenteve të ZRRE, një numër i vogël i të dhënave dhe informatave janë përmirësuar dhe plotësuar, ndërsa një numër i konsiderueshëm i tyre nuk janë korrigjuar dhe plotësuar ashtu siç ishte përcaktuar në komentet e ZRRE-së. të cilat, me disa përjashtime, janë përmirësuar sqaruar dhe plotësuar pas komenteve të ZRRE-së dhe takimeve të përbashkëta ZRRE-NQ Gjakova.

Në fakt, sa i përket informatave të parashikuara (siç është përcaktuar në Shtojcën 4 të Rregullës për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike, NQ Gjakova i ka dorëzuar ZRRE-së pasqyrat/tabelat që përshijnë të ardhurat dhe kostot e parashikuara, të dhëna teknike dhe të konsumatorëve, asetet operative dhe investimet e parashikuara, për periudhën një vjeçare që mbulon plotësisht sezonin e ngrohjes – periudha: 15 tetor 2024 – 14 tetor 2025. Ndërsa si dokumente mbështetëse ka dorëzuar: i) Raportin e auditorit dhe Pasqyrat financiare statusore për vitin 2023; ii) dokumentin me shpjegime dhe detajzime të informatave dhe të dhënave të aplikimit tarifor i cili përmban: Planifikimet për sipërfaqet ngrohëse dhe konsumin e ngrohjes, planifikimet për prodhimin e energjisë termike e elektrike dhe për humbjet në transformim të energjisë dhe në rrjet, planifikimet për shpenzimin e biomasës dhe të dhëna e shpjegime për kostot operative të planifikuara dhe për asetet, dhe llogaritjen e alokimit (ndarjes) së kostove mes energjisë termike (ngrohjes) dhe energjisë elektrike; iii) njoftimin për dhënie e kontratës për biomasë; iv) Marrëveshjen me ME për subvencionim; v) listën e konsumatorëve aktiv; dhe vi) Planifikimet për kyçjet e reja për sezonin 2024/2025.

Pavarësisht që NQ Gjakova ka dërguar të dhëna dhe informata jo të plota dhe me mjaft pasaktësi, për përcaktimin e të Hyrave të lejuara për sezonin 2024/2025, ZRRE-ja ka bërë përpjekje dhe ka angazhuar ekspertizën në dispozicion për të bërë një vlerësim sa më real të informatave të parashikuara të dorëzuara nga ana e NQ Gjakovës. Është bërë një analizë gjithëpërfshirëse dhe vlerësim i informatave të paraqitura. Lidhur me këtë duhet theksuar se mungesa e të dhënave historike për sezonet e kaluar ka paraqitur vështirësi shtesë sepse është pamundësuar krahasimi i të dhënave respektive nga sezonet e kaluara, me qëllim që të bëhet përcaktimi (parashikimi) i saktë i të hyrave të lejuara për sezonin 2024/2025.

3.1 Vlerësimi dhe përcaktimi i kostove operative të lejuara

Planifikimet për kostot operative të dorëzuara nga ana e NQ Gjakova për periudhën njëvjeçare që mbulon gjithë sezonin e ngrohjes 2024/2025, janë strukturuar si kosto variabël dhe fikse, e cila ndarje kryesisht është në pajtim me dispozitat e Rregullës për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike, si dhe me parimet e avancuara të kontabilitetit dhe me Standardet Kosovare të Kontabilitetit.

Në këtë seksion do të tregohen në mënyrë tabelare shpenzimet e parashikuara siç janë prezantuar nga NQ Gjakova dhe shpenzimet operative të lejuara që ZRRE i ka aprovuar (Tabela 1.) Në vijim të tabelës është dhënë shpjegimi analitik për secilin pozicion të kostove operative.

Tabela 1: Kostot e paraqitura nga ana e NQ Gjakova SH.A., dhe ato të lejuara nga ZRRE (Në €)

Kostot Operative Sezoni 2024/2025		Propozuar nga NQ Gjakova	Lejuar nga ZRRE
Alokimi për energji termike			
Kostot Variabile			
1	Lënda djegëse - prodhimi vetëm en. term. (HoB)	284,200	273,315
2	Lënda djegëse - Kogjenerimi (alokimi për en. term.)	615,800	592,215
3	Uji për rimbushjen e sistemit	7,182	7,182
4	Kemikaljet për trajtimin e ujit	1,741	1,741
5	Energjia elektrike (prodh. & Nënst. Distr.)	21,136	21,136
6	Kost. e personelit (puna direkte)	87,683	87,683
7	Taksa vjetore e licencave	2,000	2,311
8	Borxhi i keq i lejuar	34,390	34,390
9	Tjera variabile (karburantet - transporti)	2,736	2,736
10	Total kost. variabile	1,056,868	1,022,709
Kostot fikse			
11	Materialet, shërbimet	3,694	3,694
12	Riparimet e mirëmbajtja	7,660	7,660
13	Shpenzimet për administratë	6,498	6,498
14	Shpenzimet e personelit (te ndryshme nga puna direkte)	67,900	67,900
15	Kostot e shites dhe tjera administrative	0	0
16	Total kostot fikse	85,752	85,752
17	Totali I kostove operative	1,142,620	1,108,461

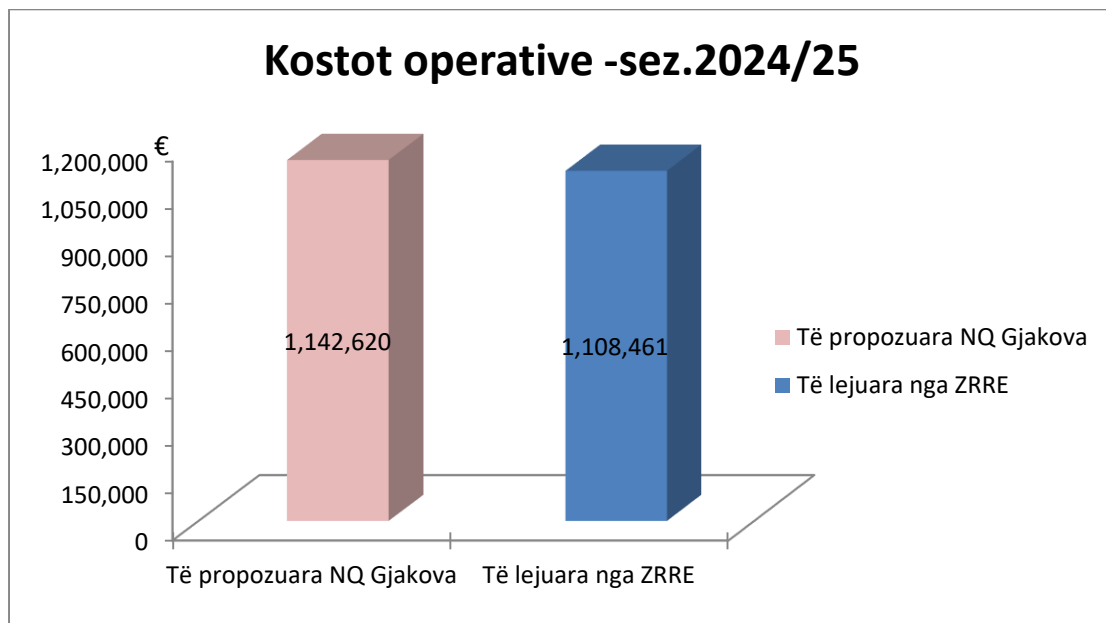
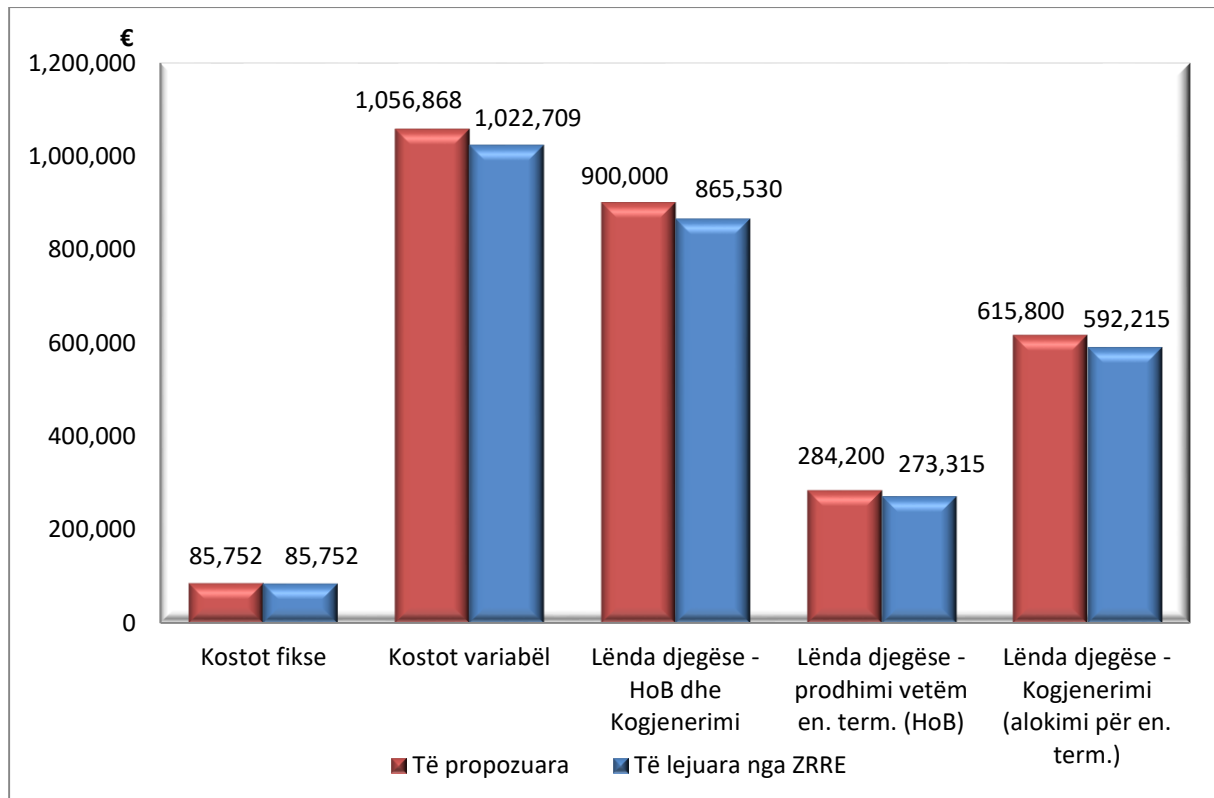

Figura 2: Paraqitja skematike e kostove operacionale të propozuara nga NQ Gjakova dhe të lejuara nga ZRRE-ja për sezonin e ngrohjes 2024/2025

Detajet e kostove kryesore janë paraqitur grafikisht në vijim:

Shpjegim analitik

Në vijim janë dhënë shpjegime të detajuara dhe arsyetimet për përcaktimin / lejimin për secilin grup të kostove respektivisht për pozicionet kryesore të kostove operative.

Ngrohtorja e re me biomasë përveç dy njësive (kaldajave HoB) për prodhim vetëm të energjisë termike (ngrohjes) posedon edhe njësinë e ko-gjenerimit (CHP) të energjisë termike dhe elektrike e cila planifikohet të startoj këtë sezonë. Për këtë paraqitet nevoja e alokimit të kostove në kostot që i përkasin energjisë termike (ngrohjes) dhe energjisë elektrike, me qëllim që të evitohet çdo paraqitje e dyfishtë e kostove gjatë përcaktimit të të hyrave të lejuara dhe tarifave të ngrohjes. Alokimi i kostove të ko-gjenerimit është bërë në bazë të Metodologjisë në shtojcën 7 të Rregullës për vendosjen e çmimeve të energjisë termike që ka përfshirë alokimin e kostove operative dhe atyre kapitale (aseteve); për këtë në fillim do paraqitet shkurtimisht metoda e alokimit të kostove.

- **Alokimi i kostove të ko-gjenerimit**

Siç përshkruhet në shtojcën 7, parim bazë për alokimin e kostove të ko-gjenerimit është raporti në mes të konsumit të lëndës djegëse në impiantin e ko-gjenerimit dhe konsumit të pre-supozuar të lëndëve djegëse në 'format alternative të prodhimit të energjisë'. Me 'format alternative' nënkuptohet teknologjitë tradicionale të prodhimit ndaras të energjisë termike dhe energjisë elektrike me të njëjtin kapacitet dhe që përdorin të njëjtë lëndë djegëse.

Pra gjatë llogaritjes së raportit (proporcionit) merret prodhimi i planifikuar i energjisë elektrike dhe asaj termike në njësinë e ko-gjenerimit, efikasiteti e prodhimit e 'formave alternative' ashtu siç është

specifikuar në shtojcën 7 – efiçienca e transformimit të energjisë nga lënda djegëse në energji elektrike (0.4) respektivisht termike (0.9). Për të llogaritur proporcionet përkatëse F_E dhe F_H duhet përdorur formulat e përshkruara në shtojcën 7.

Lidhur me këtë fillimisht duhet theksuar se NQ Gjakova ka bërë llogaritjen e proporcioneve të alokimit $F_E=30.1\%$ dhe $F_H=69.9\%$. Mirëpo në Pasqyrën 'B' nuk ka paraqitur kostot e alokuara për energji termike sipas këtij proporcioni por ka paraqitur kostot në total.

Me qëllim të verifikimit të saktësisë së llogaritjes së këtyre proporcioneve ZRRE ka bërë ri-llogaritjen e tyre. Duke përdorur formulat e shtojcës 7 janë llogaritur proporcionet përkatëse në përqindje: proporcioni i konsumit të lëndës djegëse për prodhimin e energjisë elektrike $F_E=31.6\%$, dhe proporcioni i konsumit të lëndës djegëse për prodhimin e energjisë termike (ngrohjes) $F_H=68.4\%$.

Ky proporcion mandej është përdorur për të bërë ndarjen e kostove operative (variable dhe fikse); konkretisht, pasi që subjekt i shqyrtimit tarifar është energjia termike, atëherë kostot e përgjithshme operative janë shumëzuar me $F_H=68.4\%$ duke rezultuar me kostot e ndara për energji termike (ngrohje). Rrjedhimisht kostot operative në tabelën 1 dhe në shpjegimet vijuese janë paraqitur të alokuara për energjinë termike (ngrohjen).

Afërsisht e njëjta qasje është përdorur edhe për alokimin e aseteve në asete të alokuara për energji termike dhe elektrike me qëllim të llogaritjes së kostove kapitale. Fillimisht janë ndarë asetet që nga aspekti teknologjik i përkasin energjisë termike dhe energjisë elektrike, dhe janë llogaritur proporcionet përkatëse në raport me totalin e aseteve; këto proporcione respektive janë përdorur për alokimin e aseteve mbështetëse/të përbashkëta në asete që i përkasin energjisë termike përkatësisht energjisë elektrike. Detajet për alokimin e aseteve janë dhënë në Kapitullin 3.2

Kostot variable:

- **Kostoja e lëndës djegëse – biomasë (ashkla druri):**
 - Kostoja e biomasës e propozuar nga NQ Gjakova në vlerë prej 900,000 € është bazuar në sasinë e parashikuar të shpenzimit të biomasës për prodhimin e energjisë termike 9,000 ton dhe çmimit të parashikuar të blerjes prej 100 €/ton.
 - Vlerësimi – Sasia e parashikuar e konsumit të lëndës djegëse – biomasës – është derivuar nga Bilanci i përgjithshëm i energjisë termike, ndërsa çmimi i blerjes së biomasës është dokumentuar me kontratën për furnizim me biomasë. Duke ju referuar kontratës për biomasë vërehet se çmimi total për furnizimin e 9,000 ton biomasë është 865,530€. Rrjedhimisht ZRRE lejon **koston për biomasë** në vlerë prej **865,530€**.
- **Kostoja e ujit për (ri)mbushjen e sistemit të ngrohjes dhe kemikaljeve për trajtimin e ujit:**
 - NQ Gjakova ka propozuar koston në vlerë prej 7,182 €, për sasinë e parashikuar të shpenzimit të ujit për impiantin e gjenerimit dhe për rimbushje të sistemit të shpërndarjes (rrjetit primarë), si dhe koston për kemikaljet e trajtimit të ujit në vlerë prej 1,741 €.
 - Vlerësimi – Duke marrë parasysh konsumin e nevojshëm të ujit për rimbushjen e zakonshme të sistemit, e gjithashtu duke konsideruar një pjesë të humbjeve në rrjet për shkak të rrjedhjeve të ujit, ZRRE vlerëson se kostot e paraqitura janë të arsyeshme; rrjedhimisht ZRRE pranon **koston e propozuar të ujit** prej **7,182 €** dhe të **kemikaljeve** në vlerë prej **1,741 €**.

- **Kostoja e energjisë elektrike**

- Për koston e energjisë elektrike NQ Gjakova ka propozuar vlerën totale prej 21,136 € - kjo kosto merr parasysh konsumin e energjisë elektrike në impiantet e sistemit dhe në një numër të nënstacioneve (zakonisht në ndërtesa e vjetra të banimit kolektiv). Duhet theksuar se vlera e propozuar e koston së energjisë elektrike paraqet pjesën e vetë-konsumit i cili nuk do të mund të mbulohet nga prodhimi vetanak (nga njësia e CHP) dhe duhet të merret nga rrjeti i energjisë elektrike.
- Vlerësimi – ZRRE vlerëson se përllogaritja e konsumit të energjisë elektrike dhe ndarja në pjesën që mbulohet nga konsumi vetanak dhe në pjesën që duhet marrë nga rrjeti elektrik respektivisht nga Furnizuesi, është e bazuar dhe reale; prandaj e pranon koston e paraqitur të **energjisë elektrike** në vlerë prej **21,136 €**.

- **Kostoja e Personelit (“puna direkte”)**

- NQ Gjakova ka paraqitur koston e personelit – “puna direkte”, në vlerë prej 128,192 € (ku pjesa e alokuar për energji termike llogaritet të jetë 87,683€), që mbulon pagat bruto dhe kontributin pensional për anëtarët e stafit të angazhuar drejtpërdrejt në prodhim dhe shpërndarje.
- Vlerësimi – Për të vlerësuar koston e personelit të paraqitur nga NQ Gjakova, ZRRE i është referuar Raportit të auditorit për pasqyrat financiare për vitin 2023. Në këto pasqyra financiare vërehet se shuma totale e ‘shpenzimeve të personelit’ për vitin 2023 është 227,154 €- pagat bruto: 216,409 € dhe kontributet pensional të pagueshme nga punëdhënësi: 10,745 €. Duke marrë parasysh edhe koston e personelit të paraqitur për stafin administrativ e menaxherial, atëherë ZRRE vlerëson se kostoja e personelit e paraqitur nga NQ Gjakova korrespondon me shumën e ‘shpenzimeve të personelit’ në pasqyrat financiare të audituara për vitin 2023. ZRRE rrjedhimisht lejon **Koston e personelit – ‘Puna direkte’** në vlerë prej **87,683 €**.

- **Kostoja e Borxheve të këqija dhe taksa vjetore e licencimit**

- NQ Gjakova e ka paraqitur koston e borxheve të këqija në pasqyrën rregullative ‘B’ në vlerën 64,161 €, përderisa në Raportin shpjegues ka është dhënë sqarimi se kjo vlerë bazohet në nivelin e lejuar të borxhit të keq 5% nuk ka specifikuar shumën e përdorur për llogaritje. NQ Gjakova gjithashtu ka paraqitur koston e taksës vjetore të licencimit në vlerë prej 2,000 € .
- Vlerësimi - Në pajtim me dispozitat e Rregullës për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike, kostoja e borxhit të keq llogaritet si përqindje e arsyeshme në të hyrat e ndërmarrjes (d.m.th. vlerën e faturimit nga shitja e ngrohjes e realizuar nga sezoni i kaluar). Kjo ‘përqindje e arsyeshme’ duhet të caktohet në atë mënyrë që të nxis ndërmarrjen për të shtuar përpjekjet për rritjen e nivelit të arkëtimit të pagesave nga konsumatorët, por njëkohësisht merr parasysh se një shumë e konsiderueshme objektivisht nuk mund të arkëtohet, pra do të mbetet si borxh që faktikisht nuk do të realizohet. Nga sa u tha më lartë ZRRE mendon se niveli i borxhit të keq prej 5% është i arsyeshëm dhe, bazuar në shumën e të hyrave të raportuar nga sezoni i kaluar (687,801 €) ka llogaritur **koston e borxhit të keq** në vlerën prej **34,390 €**.

Sa i përket taksës së licencimit duhet theksuar se taksa vjetore e licencimit llogaritet bazuar në Rregullën e ZRRE-së për taksat që për prodhimin e energjisë nga BRE-të është e përcaktuar

10% e prodhimit neto. Nisur nga kjo ZRRE ka llogaritur **taksën vjetore të licencimit** në vlerë **2,311 €** - për sasinë e prodhimit neto të energjisë termike 23,108 MWh.

Nga më lartë rezulton se **Kostot Variabile** të pranuar nga ZRRE-ja janë përcaktuar në vlerën **1,022,709€**.

Kostot fikse

- **Kostoja: Riparimet dhe Mirëmbajtja;**

- NQ Gjakova për koston e riparimeve dhe mirëmbajtjes ka planifikuar një vlerë të arsyeshme prej 7,660 €.
- Vlerësimi – Duke marrë parasysh faktin se impianti i ngrohtores është i ri, i sapondërtuar, si dhe gjithashtu një pjesë e rrjetit të shpërndarjes i është nënshtruar rehabilitimit në kuadër të projektit të SECO-s, ZRRE e pranon **koston e riparimeve dhe mirëmbajtjes** në vlerën prej **7,660€**.

- **Kostoja: Materialet dhe Shërbimet:**

- Për këtë pozicion nga NQ Gjakova është propozuar një vlerë prej 3,694 € për blerjen e materialeve të ndryshme për mirëmbajtjen e pajisjeve të prodhimit dhe rrjetit të shpërndarjes, si dhe gjithashtu karburantet dhe shërbimet e servisimit për automjetet e terrenit;
- Vlerësimi – Duke marrë parasysh se vlera e propozuar i referohet vlerave kontabël të kostove të përshkruara për periudhat e kaluara, ZRRE lejon koston **'Materialet dhe Shërbimet'** në vlerë prej **3,694 €**.

- **Kostot Administrative:**

- NQ Gjakova ka propozuar koston për administratë në vlerë prej 6,498 €, që reflektojnë shpenzimet e zakonshme për materialet e zyrës, të teknologjisë informative dhe komunikimit,
- Vlerësimi – ZRRE vlerëson shumën e paraqitur si të arsyeshme për të mbuluar kostot për shërbimet e zakonshme administrative dhe e pranon koston e propozuar në vlerën **6,498€**.

- **Kostoja e Personelit ('e ndryshme prej punës direkte')**

- Për koston e personelit në administratë dhe shërbimet tjera mbështetëse NQ Gjakova NQ Gjakova ka paraqitur koston në vlerë prej 98,962 € (ku pjesa e alokuar për energji termike llogaritet të jetë 67,690€), që mbulon pagat bruto dhe kontributin pensional për stafin e administratës dhe menaxherial.
- Vlerësimi – Për të vlerësuar koston e personelit të paraqitur nga NQ Gjakova, ZRRE i është referuar Raportit të auditorit për pasqyrat financiare për vitin 2023. Në këto pasqyra financiare vërehet se shuma totale e 'shpenzimeve të personelit' për vitin 2023 është 227,154 € - pagat bruto: 216,409 € dhe kontributet pensional të pagueshme nga punëdhënësi: 10,745 €. Duke marrë parasysh edhe koston e personelit 'puna direkte' të paraqitur për stafin e angazhuar drejtpërdrejt në prodhim dhe shpërndarje, atëherë ZRRE vlerëson se kostoja e personelit e paraqitur nga NQ Gjakova korrespondon me shumën e 'shpenzimeve të personelit' në pasqyrat financiare të audituara për vitin 2023. ZRRE rrjedhimisht lejon **Koston e personelit – 'e ndryshme nga puna direkte'** në vlerë prej **67,690 €**.

Nga më lartë rezulton se **Kostot Fikse** të pranuar / lejuara nga ZRRE-ja, janë përcaktuar në vlerën **85,752 €**.

- Total Kostot operative të lejuara për sezonin 2024/2025

Kostot operacionale përbëhen nga shuma e kostove fikse dhe atyre variabël, dhe janë llogaritur sipas formulës së shënuar më poshtë:

OC = Kostot Variable + Kostot Fikse

Nga formula llogariten:

Kostot operative në vlerë prej **1,108,461 €**

Në rastet kur ndërmarrja pranon subvencione për operim (si p.sh. për blerjen e lëndës djegëse), atëherë sipas praktikave rregullative vlera e subvencionimit zbritet nga vlera e kostove operative, për arsye se ndërmarrja nuk ngarkohet me një kosto apo një pjesë të kostos e cila mbulohet nga subvencionimi.

NQ Gjakova ka parashikuar marrjen e subvencioneve për lëndë djegëse nga Ministria e Ekonomisë (ME), në vlerën 300,000 €, dhe për këtë ka dorëzuar Marrëveshjen për financim. Gjithashtu, ka paraparë subvencionim nga Komuna e Gjakovës por që nuk posedon me ndonjë marrëveshje apo zotim në formë të shkruar. Lidhur me këtë ZRRE i referohet subvencioneve që ndërmarrja ka pranuar nga Komuna në sezonet e kaluara, të cila kanë qenë rreth 150,000 € për sezonë – konkretisht në sezonin e kaluar 2023/'24 subvencionimi nga Komuna e Gjakovës ka qenë 151,626 €

Bazuar nga sa u tha më lartë, ZRRE vlerëson se shuma e **subvencionimit** për NQ Gjakovën për sezonin 2024/2025 realisht pritet të jetë **450,000 €**; kjo shumë zbritet nga Kostot operative, rrjedhimisht Kostot Operative të lejuara llogariten:

OC_{LEJ} = 1,108,461 € - 450,000 € = 658,461 €

3.2 Përcaktimi i Bazës së Rregulluar të Aseteve (RAB)

Përcaktimi i RAB-it është komponenti kryesor për llogaritjen e Zhvlerësimit vjetor dhe Kthimit të lejuar në asete, që në fakt paraqet fitimin e lejuar nga aktiviteti afarist i rregulluar.

Baza e Rregulluar e Aseteve - RAB, në pajtim me shtojcën 2 të Rregullës për vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike llogaritet sipas formulës:

RAB_n^{përf.} = RAB_n^{fill.} + INV_n + WC_n - DEP_{n-1} - DIS_{n-1}

ku:

RAB_n^{përf.} – paraqet asetet e planifikuara për sezonin 2024/25 ('n');

RAB_n^{fill.} – Bazën e Rregulluar të Aseteve fillestarë, që faktikisht paraqet RAB-in përfundimtarë të realizuar në sezonin paraprak 2023/24 ('n-1');

INV_n – Investimet e reja të planifikuara dhe të aprovuara nga rregullatori për periudhën njëvjeçare që përfshinë sezonin e ngrohjes 2024/2025;

WC_n – Kapitali i mjaftueshëm punues për kompaninë që të kryejë aktivitetet e saj;
 DEP_{n-1} – Zhvlerësimin e asetëve të realizuar në sezonin paraprak 2023/24 ('n-1'); dhe
 DIS_{n-1} – Asetet e tjetërsuara në sezonin paraprak 2023/2024 ('n-1').

3.2.1 Përcaktimi i i Bazës së Rregulluar të Aseteve Fillestarë (RABnfill.)

$RAB_n^{fill.}$ paraqet bazën fillestare për përcaktimin e RAB-it të planifikuar për sezonin 'n' – 2024/25, e që, siç u theksua më lartë, faktikisht është RAB-i përfundimtarë i realizuar në sezonin paraprak 'n-1' – 2023/24.

Nga monitorimi i rregullt i realizimeve, ku kryesisht fokusi është në monitorimin e realizimit të investimeve në raport me ato të planifikuara (Raporti i Monitorimit të realizimeve për sezonin 2023/2024), janë konstatuar vlerat e realizuara prej nga llogaritet RAB përfundimtarë i realizuar në sezonin 'n-1' – 2023/24 në vlerë **9,786,120 €**, që njëkohësisht paraqet RAB-in fillestarë për sezonin 'n' – 2024/25.

3.2.2 Përcaktimi i Investimeve të reja të lejuara

Në pasqyrën 'D' NQ Gjakova ka paraqitur investimet e reja të planifikuara për periudhën e shqyrtimit tarifar: tetor 2024 – tetor 2025, në vlerën 100,000 € dhe nuk ka dhënë asnjë sqarim apo detajim shtesë. Gjithashtu në Dokumentin shpjegues, sa i përket investimeve të reja është një shpjegim i shkurtër ku thuhet se investimet e reja 'i referohen zbatimit të sistemit SCADA, rehabilitimit të rrjetit dhe nënstacioneve, dhe mjeteve hidraulike'... dhe nuk janë dhënë detaje tjera lidhur me projektin(et), mënyrën e financimit etj

Lidhur me sistemin SCADA, duhet theksuar se ky projekt: Rinovimi i Sistemit SCADA në vlerë 192,000 € si donacion në kuadër të projektit të SECO-s është lejuar në sezonet e kaluara dhe është raportuar i realizuar në sezonin 23/24 me një shtesë prej 3,000 €, të cila ZRRE e ka pranuar dhe vlera e tërësishme prej 195,000 € është përfshirë në RAB-in e përcaktuar për atë sezonë.

Duke ju referuar fakteve të përshkruara më lartë këtyre detajeve të projektit dhe sidomos mungesës së detajimeve, shpjegimeve përkatëse dhe vlerësimeve përkatëse teknike dhe financiare, ZRRE nuk i pranon Investimet e reja të paraqitura për periudhën e këtij shqyrtimit tarifar.

3.2.3 Përcaktimi i Kapitalit Punues

Sipas dispozitave përkatëse të Rregullës për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike – Shtojca 2, kapitali punues zakonisht përcaktohet për të lejuara mjete monetare qarkulluese për një periudhë jo më të gjatë se një muaj respektivisht vlerën e të hyrave mesatare mujore. Rrjedhimisht, ZRRE përcakton raportin 1/12 në të hyrat nga shitja e ngrohjes të realizuara në sezonin e kaluar 2021/2022 – 687,801 €, dhe lejon **kapitalin punues** në vlerën **57,317 €**.

3.2.4 Zhvlerësimi Vjetorë i Aseteve - realizuar në sezonin 2023/24 ('n-1')

Zhvlerësimi vjetorë i realizuar në sezonin 'n-1' – 2023/24 llogaritet duke u bazuar në Bazën e Aseteve të Rregulluar (RAB) të realizuar në atë sezonë dhe mesataren e ponderuar të normës së zhvlerësimit; më konkretisht, nga Vlera e RAB të realizuar në 2023/24 (9,786,120 €) zbritet vlera e kapitalit punues të realizuar (78,779 €), dhe shuma e fituar (9,707,341 €) shumëzohet me mesataren e ponderuar të normës së zhvlerësimit (3.63%). Pra nga kjo llogaritet **Zhvlerësimi vjetor i realizuar në sezonin 2023/24** në vlerën **352,835 €**.

3.25 Tjetërsimet

Me tjetërsim nënkuptohen asetet që ndërmarrja e rregulluar i ka hequr nga përdorimi – asetet që janë dëmtuar në atë masë sa që nuk mund të riparohen dhe të përdoren përsëri, asetet që eventualisht janë shitur/huazuar (kur janë vlerësuar të papërdorshme) etj.; Sipas formulës së dhënë në fillim të kapitullit 3.2, vlera e aseteve të tjetërsuara është e zbritshme (minusohet). Duke qenë se në këtë shqyrtim tarifor nuk është raportuar ndonjë tjetërsim i aseteve, vlera për tjetërsimet është 0€.

Përmbledhje e përcaktimit të RAB-it dhe RAB_f

Në tabelën vijuese paraqiten të përmbledhura komponentët përbërës dhe vlerat respektive të Bazës së Rregulluar të Aseteve (RAB) dhe Bazës së Rregulluar të Aseteve të vetëfinancuara (RAB_f).

Tabela 2: RAB dhe komponentët e tij - NQ Gjakova, sezoni i ngrohjes 2024/2025

Baza e Rregulluar e Aseteve (RAB) - NQ GJAKOVA Sezoni i ngrohjes 2024-2025		Lejuar nga ZRRE [€]
3.2.1	Baza e Rregulluar e Aseteve fillestarë (RAB _n ^{fill.})	9,786,120
3.2.2	Investimet e Reja (INV _n)	0
3.2.3	Kapitali Punues (WC _n)	57,317
3.2.4	Zhvlerësimi Vjetorë i Aseteve – realizuar në sezonin 2023/24 (DEP _{n-1})	-352,835
3.2.5	Tjetërsimet e aseteve – në sezonin 2023/24 (DIS _{n-1})	0
Baza e Rregulluar e Aseteve (RAB)		9,490,602

Lidhur me Bazën e Rregulluar të Aseteve të vetëfinancuara (RAB_f) duhet theksuar se vlejën të njëjtat formulime si për RAB-in e përgjithshëm, porse këtu merren vlerat e aseteve/investimeve të vetëfinancuara; detajet në tabelën e mëposhtme:

Tabela 3: RAB_f dhe komponentët e tij - NQ Gjakova sezoni i ngrohjes 2024/2025

Baza e Rregulluar e Aseteve e vetëfinancuar (RAB _f) - NQ GJAKOVA Sezoni i ngrohjes 2024-2025		Lejuar nga ZRRE [€]
3.2.1	Baza e Rregulluar e Aseteve të vetëfinancuara - fillestarë (RAB _f -nfill.)	111,116
3.2.2	Investimet e Reja (të vetëfinancuara - pa donacione) (INV _{f-n})	0
3.2.3	Kapitali Punues (WC _n)	57,317
3.2.4	Zhvlerësimi Vjetorë i Aseteve të vetëfinancuara – realizuar në sezonin 2023/24 (DEP _{f-n-1})	0
3.2.5	Tjetërsimet e aseteve të vetëfinancuara - në sezonin 2023/24 (DIS _{n-1})	0
Baza e Rregulluar e Aseteve e vetëfinancuar (RAB_f)		167,257

3.3 Vlerësimi dhe Përcaktimi i Zhvlerësimit Vjetor për sezonin 2024/2025

Përcaktimi i Zhvlerësimit vjetor për sezonin 2024/25 ('n') bazohet në vlerën e RAB-it total të përcaktuar në tabelën '2' (kapitulli '3.2') dhe në mesataren e ponderuar të normës së zhvlerësimit.

Norma mesatare e ponderuar e zhvlerësimit (NZHMP) është llogaritur 3.66%. Bazuar në vlerën totale të (RAB-it minus Kapitali punues) dhe Normën mesatare të ponderuar të zhvlerësimit, llogaritet Zhvlerësimi vjetor i lejuar, si në vijim:

Zhvlerësimi vjetor i lejuar (DEPn)=(Total RAB - WCn) * NZHMP = 9,433,28 € * 3.66 % = 344,830 €

3.4 Përcaktimi i Kthimit të Lejuar në RAB (Fitimi i Lejuar)

Siç u përmend më parë, llogaritja/përcaktimi i Kthimit të lejuar llogaritet bazuar në Bazën e Rregulluar të Aseteve të vetëfinancuara RAB_f) dhe Normën e kthimit (RoR), pra përfshin dy komponentët në vijim:

- Përcaktimin (vendosjen) e Bazës së Rregulluar të Aseteve të vetëfinancuar (RAB_f); dhe
- Llogaritjen e Normës së Kthimit të lejuar (RoR), të përcaktuar në vlerën e WACC-ut.

Komponenta e parë - RAB_f është llogaritur në kapitullin 3.2 – tabela '6', ndërsa llogaritja e komponentës së dytë – RoR përcaktohet në kapitullin vijues:

3.4.1 Llogaritja e Normës së Kthimit (RoR) të Lejuar

Objektivi i Normës së kthimit të arsyeshme (RoR) në Bazën e rregulluar të asetëve (RAB), është që të garantoj ndërmarrjet e ngrohjes qendrore për një fitim që lejon të vazhdohet me investimet në asete, në mënyrë që të mund ti rehabilitoj dhe ti zgjeroj ato.

Një RoR i arsyeshëm konsiderohet të jetë norma e "Mesatares së Ponderuar të Kostos së Kapitalit" (WACC), që llogaritet në komponentët e bazës së kapitalit, duke marrë parasysh ponderimet e shumave të këtyre komponentëve të kapitalit. Me fjalë tjera, WACC-u është shuma e mesatares së ponderuar të kostos së ekuitetit dhe kostos së borxhit.

Për koston e ekuitetit, ZRRE-ja ndjek metodologjinë e njohur ndërkombëtare të quajtur "Modeli i Çmimit të Kapitalit të Aseteve" (CAPM). CAPM shpreh koston e pritur të ekuitetit si një normë pa rrezik (r_f) plus premiumin e rrezikut të ekuitetit (ERP). Ne mund ta definojmë ERP si ndryshimin mes rrezikut të tregut të ekuitetit – d.m.th. kthimi i pritur nga tregu i zhvilluar mirë – dhe normën e kthimit pa rrezik, e që shprehet me formulën e paraqitur më poshtë:

$$\text{ERP} = (r_m - r_f)$$

Norma e ERP varet nga rreziku i investimit në një treg të një vendi të veçantë.

Vlera e WACC-ut para tatimeve mund të llogaritet sipas formulës në vijim:

$$\text{WACC}_{\text{pre-tax}} = [(D/V) * k_d] + [(E/V) * k_e]$$

ku:

D/V	Raporti i borxhit ndaj totalit të bazës së kapitalit (si përqindje)
E/V	Raporti i ekuitetit ndaj totalit të bazës së kapitalit (si përqindje)
V	Totali i bazës së kapitalit, që është shuma e ekuitetit dhe borxhit
k_d	Kostoja e Borxhit
k_e	Kostoja e Ekuitetit

Kostoja e borxhit (k_d) është zotim kontraktual dhe është norma interesit që ndërmarrja paguan në huatë (kreditë) aktuale.

Kostoja e ekuitetit (k_e) llogaritet si në vijim:

$$k_e = r_f + \beta_e * (r_m - r_f)$$

ku:

r_f Norma pa rrezik dhe nxirret nga vlerësimet për kthimin në obligacionet (“bondet”) e qeverisë

β_e “Beta”: masa e rrezikut për kompaninë përkatëse

(r_m - r_f) Premiumi i rrezikut të tregut të ekuitetit minus norma e kthimit pa rrezik

“Premiumi i rrezikut” është përcaktuar nga “beta” dhe nga premiumi i rrezikut të pritur të një tregu, e që investitorët e kërkojnë nga tregu si tërësi. Faktori “beta” matë pa-parashikueshmërinë e kthimit të një kompanie në relacion me tregun e mallrave (aksioneve) si tërësi.

Më poshtë ne vlerësojmë / llogarisim koston e borxhit dhe koston e ekuitetit për ndërmarrjet e ngrohjes qendrore në Kosovë, për të ardhur tek WACC para tatimeve.

Kostoja e Borxhit

Për këtë sezon të ngrohjes dhe sezonet vijuese, ZRRE-ja ka vendosur që raporti D/V në vlerën 60/100 (60% borxh dhe 40% ekuitet). Ky raport 60% duhet të përdoret në vlerësimet / llogaritjet e WACC-ut komercial para tatimeve për sezonin e ngrohjes 2022/2023, si dhe për sezonet vijuese, nëse nuk vërehen ndryshime domethënëse.

Kostoja e borxhit (k_d) paraqitet si funksion i normës pa rrezik që zakonisht reflekton normat aktuale dhe projeksionet e obligacioneve qeveritare dhe premiumit të riskut të borxhit që merr parasysh normat mesatare të kredive investive.

$$k_d = 8.79 \%$$

Kostoja e Ekuitetit

Kostoja e ekuitetit paraqitet me formulën më poshtë:

$$k_e = r_f + \beta_e * (r_m - r_f)$$

ku:

(r_m - r_f) = ERP – Premiumi i Rrezikut në Ekuitet

Norma pa Rrezik ("Risk Free Rate - r_f) aktualisht, bazuar në trendet financiare vendore dhe ndërkombëtare të obligacioneve qeveritare (bonove të thesarit) vlerësohet në rangun prej 1.1 deri 3.0%. Kufiri i ulët përfaqëson nivelin e interesave për bonot e thesarit afatgjatë të Kosovës përderisa kufiri i lartë përfaqëson mesataren 10 vjeçare interesave nga bonot e thesarit të Hungarisë – që përfaqëson emetuesin më të rrezikshëm të borxhit të tregtuar afatgjatë në mesin e krahasuesve rajonal. Bazuar në këtë ZRRE e fikson **Normën pa Rrezik** në vlerën **2.3 %**.

Vendimet e fundit të autoriteteve rregullative e vlerësojnë premiumin e rrezikut në ekuitet në rangun prej 3.5 gjer në 5%. Për shkak se NQ Gjakova është ndërmarrje publike konsiderohet se rreziku në ekuitet është minimal dhe rrjedhimisht përvetësohet që vlera e **ERP-së të jetë e barabartë me 4.5%**.

Beta mesatare e aseteve për rrjetet e energjisë elektrike në BE dhe për ndërmarrjet e integruara është 0.42 e krahasuar me 0.54 - 0.63 për ndërmarrjet që kanë vetëm gjenerimin dhe furnizimin në BE dhe SHBA. Për shkak se industria e ngrohjes qendrore në Kosovë është e vogël, duket e arsyeshme që të supozojmë se rritja e kërkesës – që është faktori kryesor për rritjen e të ardhurave – do të jetë më e pa-parashikueshme se sa rritja e GDP – që është faktori kryesor për rritjen e tregut të mallrave dhe aksioneve – se sa në vendet e mëdha dhe të zhvilluara. Shtimi i një konsumatori të vetëm të madh në ngrohjen qendrore do të thotë rritjen e kërkesës për ngrohje qendrore në krahasim me kërkesën e mëparshme, përderisa ndikim në GDP mund të jetë shumë më i vogël. Në mënyrë që ta marrin në konsideratë natyrën më të pa-parashikueshme të të ardhurave të ndërmarrjeve të ngrohjes qendrore në krahasim me rritjen e GDP, ne vlerësojmë që kostoja e ekuitetit të jetë më e lartë se sa mesatarja e vendosur nga rregullatorët e BE-së, dhe ne konsiderojmë se " β_e " e arsyeshme për ndërmarrjet e ngrohjes qendrore në Kosovë të jetë **$\beta_e = 1$** .

Kostoja e ekuitetit pas tatimeve është si në vijim:

$$k_{e \text{ post tax}} = 2.3\% + (1 * 4.5\%) = 6.80\%$$

Kostoja e ekuitetit para tatimeve gjendet duke shumëzuar rezultatin më lartë të koston së ekuitetit pas tatimeve me relacionin që e konsideron tatimin ("tax wedge") si më poshtë:

$$\text{'Tax wedge'} = 1/(1-t)$$

ku:

t Shkalla e tatimit në fitimin e kompanive

Tatimi në fitim (t) në Kosovë është 10% dhe relacioni që e konsideron tatimin ("tax wedge") është:

$$1/(1-0.10) = 1.11$$

Kostoja e ekuitetit para tatimeve është:

$$k_{e \text{ pre-tax}} = 6.80\% * 1.11 = 7.55\%$$

Si rrjedhim i llogarive më lartë llogaritet WACC-u para tatimeve – i rrumbullakuar në dy decimale – si më poshtë:

$$WACC_{pre-tax} = [8.79\% * 0.6] + [7.55\% * 0.4] = 8.30\%$$

Llogaritja e Kthimit të Lejuar në RAB_f për NQ Gjakova

Bazuar në $WACC_{pre-tax}$ e llogaritur prej 8.30% në 3.4.1, llogaritet Kthimi i lejuar apo Profiti i lejuar për NQ Gjakova, sipas formulës më poshtë:

$$RET = RoR \times RAB_f$$

Pra Kthimi i lejuar në RAB_f është i barabartë me $167,257\text{€} * 8.30\% = 13,876\text{€}$.

Tabela 4: Kthimi i Lejuar (Profiti i Lejuar) në RAB_f për sezonin e ngrohjes 2024/2025

Kthimi i Lejuar në RAB _f për NQ GJAKOVA		Lejuar nga ZRRE [€]
RAB _f	Baza e Rregulluar e Aseteve - vetëfinancuar	167,257
RoR	Norma e Kthimit në vlerën e WACC	8.30%
	Kthimi i Lejuar në RAB _f	13,876

3.5 Përcaktimi i Kostos së Humbjeve në Rrjet

Kostoja e lejuar e humbjeve të rrjetit shërben për të mbuluar kostot që i shkaktohen ndërmarrjes për shkak të humbjeve të energjisë termike në rrjetin e shpërndarjes. Në përputhje me Shtojcën 1 të Rregullës për Vendorsen e Çmimeve të Energjisë Termike kjo kosto llogaritet si herësi në mes të humbjeve sasiore të rrjetit dhe prodhimit të energjisë termike që hyn në rrjet (niveli në përqindje i humbjeve të tërësishme në rrjet), kjo e shumëzuar me koston e përgjithshme variabile të prodhimit.

Nga sa u tha më lartë, bazuar në dhënat e paraqitura nga NQ Gjakova dhe në vlerësimet e veta, ZRRE ka zhvilluar Bilancin e energjisë termike të NQ Gjakova për sezonin 2024/2025, përmes së cilit ka përcaktuar humbjet sasiore të rrjetit **3,466 MWh**. Shprehur në përqindje, niveli i përgjithshëm i humbjeve në rrjet është 15%. Gjithashtu nga Bilanci i energjisë termike është derivuar sasia e prodhimit (gjenerimit) neto të energjisë termike prej 23,108 MWh.

Bazuar në vlerat më lartë dhe në koston variabile operative (1,022,709 €) llogaritet **Kostoja e humbjeve** në rrjet në vlerën **153,406 €**.

3.6 Përshtatja (Akhustimi)

Përshtatja (axhustimi) shërben për të korrigjuar ndryshimet eventuale mes planifikimeve të shqyrtimit tarifor për periudhën (sezonin) 'n-1' dhe realizimeve që faktikisht kanë ndodhur në atë periudhë (sezon) dhe ato ndryshime përfshihen (korrigjohen) në shqyrtimin e ardhshëm.

Duke marrë parasysh se raportimi i realizimeve për sezonin e kaluar 2023/'24 ka pasur mjaft mangësi dhe pasaktësi, dhe si i tillë ka pamundësuar një krahasim meritator mes të planifikimeve të shqyrtimit tarifor për sezonin 2023/24 dhe realizimeve faktike për këtë sezon, dhe nuk mund të përdoret për të

kryer axhustimin. Rrjedhimisht për këtë shqyrtim tarifor nuk do të aplikohet përshtatja (axhustimi). Normalisht për shqyrtimet e ardhshme, nën kushtin që raportimi i realizimeve do të jetë i saktë dhe korrekt, përshtatja do të përcaktohet dhe do të jetë komponentë përbërëse e të Hyrave të lejuara në shqyrtimin e ardhshëm tarifor.

3.7 Llogaritja e të Hyrave Maksimale të Lejuara - Përmbledhje

Të hyrat e lejuara totale janë llogaritur sipas formulës:

$$\text{MAR} = \text{OC} + \text{DEP} + \text{RTN} + \text{LOS} +/- \text{ADJ}$$

Fillimisht duhet theksuar se në llogaritjen e të Hyrave maksimale të lejuara merren Kostot operative të zbritura për koston e lejuar të humbjeve dhe gjithashtu nëse ka subvencione për kostot operative atëherë zbritet edhe vlera e subvencionit (të ashtuquajtura neto kostot operative të lejuara në vlerë prej **261,980 €**).

Rrjedhimisht duke përdorur formulën më lartë, vlera e MAR është e barabartë me **839,754 €** siç paraqitet detajisht në tabelën 6.

Tabela 5: Të Hyrat e lejuara për NQ Gjakova sezoni i ngrohjes 2024/2025

Të Hyrat e Lejuara NQ GJAKOVA për sezonin 2024/2025		Lejuar nga ZRRE [€]
OC	Kostot Operacionale të Lejuara (neto)	505,055
DEP	Zhvlerësimi Vjetor	344,830
RTN	Kthimi i Lejuar në RAB _f	13,876
LOS	Kostot e lejuara të humbjeve	153,406
ADJ	Axhustimi – ndryshimi mes lejjimeve dhe realizimeve	N/A
MAR	Të Hyrat Maksimale të Lejuara	1,017,167

Për të qenë në përputhshmëri me strukturën tarifore, që parasheh ndarjen në komponentën për kapacitetin termik (komponenti fiks) dhe në komponentën e sasisë së energjisë termike, ndarja e MAR-it në pjesën fikse dhe variabile për sezonin e ngrohjes 2024/2025 është si vijon:

Pjesa fikse e të Hyrave Maksimale të Lejuara (MAR_f) **152,575 €; dhe**
Pjesa variabile e të Hyrave të Lejuara (MAR_v) **864,592 €.**

4 Bilanci i Energjisë Termike

Bilanci i energjisë termike është një komponentë mjaft e rëndësishme në shqyrtimin tarifor sepse përcaktohen projeksionet për prodhimin/blerjet e energjisë termike, humbjet në rrjet dhe përfundimisht furnizimin e konsumatorëve. Për këtë arsye projeksionet në Bilanc janë me ndikim në planifikimin e kostove respektive, dhe rrjedhimisht me ndikim në përcaktimin e të Hyrave të lejuara dhe tarifave.

Në vijim në forma tabelare dhe grafike janë paraqitur të përmbledhur komponentët e Bilancit të energjisë termike për NQ Gjakova për shqyrtimin tarifor të sezonit 2024/2025.

Tabela 6: Përmbledhje e Bilancit të energjisë termike

Bilanci i Energjisë Termike - NQ Gjakova sez. 2024/2025		
Bruto Prodhimi i En. Term. në 2 njësitë HoB	MWh	7,488
Bruto Prodhimi i En. Term. në CHP	MWh	15,680
Total Bruto Prodhimi i En. Term.	MWh	23,168
Konsumi vetanak	MWh	60
Neto Prodhimi I En. Term. (Hyrja në Rrj. E Shpërndarjes)	MWh	23,108
Humbjet sasiore në Rrjetin e Shpërndarjes	MWh	3,466
Humbjet në përqindje në Rrjetin e Shpërndarjes	%	15.00%
Furnizimi / Konsumi i En. Term.	MWh	19,642